

Třebíči z ničeho nic přibyl most, před nímž smekl i maršál Montgomery

23.2.2017 jihlava.iDNES.cz str. 0 Jihlava / Jihlava - zprávy

MF DNES, Hana Jakubcová

Lidé v Třebíči po něm chodí na Polanku, městu však dosud chyběl v evidenci. Při tom na svém místě leží od konce druhé světové **války**. Montovaný **ženijní most** typu Bailey Bridge v sobě má kus válečné historie. Podobných mostů se v republice dochovalo už jen pár.

Je to tak trochu úsměvné. Do majetku města Třebíče zničehonic přibyl most v ceně milion korun. Úředníci zjistili, že chybička v inventarizaci se vloudila a nikdo pořádně neví kdy. Onen most je totiž na svém místě už od roku 1945. A vždycky se bralo jako samozřejmé, že patří městu.

Tím historickým kouskem je Bailey Bridge, po němž lidi chodí na plovárnu na Polance. Do Třebíče se dostal krátce po skončení **války**. Dodala ho tam UNRRA - organizace zabývající se poválečnou pomocí.

„Takových mostů zbylo po republice funkčních už jen pár. Tipoval bych, že jich může být něco přes deset. Konstrukčně jde o tak dobrý most, že z něj potom vycházely další typy provizorních mostních konstrukcí,“ říká Pavel Mañas, vedoucí Katedry **ženijních technologií brněnské Univerzity obrany**.

I jeden z nejvýznačnějších britských **velitelů II. světové války**, polní maršál Bernard Montgomery, mostu typu Bailey Bridge vysekl poklonu. Respektive svému krajanovi, konstruktérovi Donaldu Baileymu. Montgomery prohlásil, že bez rychlého postupu vpřed i díky těmto mostům by byl jen těžko se svými **vojáky** tak úspěšný.

A postup vpřed, to znamenalo na místě zbořených mostů dokázat přes noc vybudovat přemostění nová. Původně na Polanku vedl most dřevěný se skokanskou věží

Třebíčané se na Polance ve velkém koupou od počátku 20. století. Začínalo se tu ale paradoxně s bruslením. Od roku 1887 prostor začal využívat Bruslařský klub. Pak tam přibýly šatny a letní restaurace a začala se tam hrát i kopaná, působili tam hasiči a sokolové. Místo se lidem zalíbilo pro letní koupání v řece, a tak se z něj staly oblíbené říční lázně. Bazény přibýly až mnohem později, v 70. **letech**.

„Areál lázní byl s druhým břehem spojen dřevěným mostem se skokanskou věží uprostřed, který se vždy před zimou demontoval. Po **válce** byl získán z dodávky UNRRA montovaný most **ženijní**,“ **zmiňuje** amatérský třebíčský badatel Jiří Joura.

Most je chytře vymyšlený. Základ tvoří svařovaný příhradový panel z válcované oceli, který váží 260 kilogramů. Tyto panely jsou pomocí čepů spojeny do hlavního nosníku, mezi nimi je ocelová mostovka s dřevěnou vozovkou. Z toho je patrné, že se dalo stavět rychle, když bylo potřeba.

„A nemuselo se do vody. V nejnějnějším případě se použil takzvaný kozový jeřáb,“ přibližuje Mañas. Kvalitní ocel, která dokáže unést i nákladní auta

Zmíněný jeřáb vypadá opravdu jako koza, jakou známe z dílny. Smontoval se nad vznikajícím mostem a **vojáci** si pak díky němu vypomohli.

Bailey Bridge byl podle Maňase poprvé použit v roce 1943 britskými **vojáky** v Itálii. A hned se osvědčil. Pak se rozšířil na zbytek fronty, objevil se taky ve východní Evropě. „Byl vyrobený z na svou dobu kvalitní oceli. Při malém rozpětí dokázal unést i nákladní auto,“ vyzdvihuje.

Pavel Mañas se svými kolegy jeden takový historický kousek znovu montoval počátkem devadesátých let v Holštejně na Blanensku. Takže měl možnost si to vyzkoušet.

Mosty typu Bailey Bridge si často obce ponechaly jako lávky pro pěší poté, co vystavěly mosty nové. „Vím, že v Ivančicích jeden je. Pak taky u Bechyně,“ vzpomněl si Maňas.

V Třebíči jsou takové mosty dokonce dva. Jeden na Polance a druhý v Poušově, kde přes něj jezdí auta.

URL| http://jihlava.idnes.cz/most-typu-bail...aspx?c=A170223_082758_jihlava-zpravy_mv